

Notat

Orientering om arbejdet med ny ressourcefordelings- og takstmodel på Socialområdet

Norddjurs Kommune har som en stor del af landets kommuner oplevet stigende økonomiske omkostninger på det specialiserede voksenalterområdet. Opgjort på regnskab er forbruget steget med 12 pct. fra ca. 186.3 mio. kr. i 2019 til 209.2 mio. kr. i 2022. På botilbud er udgifterne samlet steget med 29 pct. fra 135 mio. kr. i 2019 til 173.8 mio. kr. i 2022. Udgiftsstigning er særligt koncentreret omkring botilbudslignende tilbud.

Regnskab 2023 viser på nuværende tidspunkt i forhold til det korrigerede budget et merforbrug på ca. 9,9 mio. kr. Merforbruget fordeler sig med et merforbrug på ca. 20,3 mio. kr. inden for servicerammen og et mindreforbrug på ca. 10,3 mio. kr. uden for servicerammen.

På Kommunalbestyrelsesmødet den 15. november 2022 godkendte Kommunalbestyrelsen afrapporteringen på udviklingsprocessen på Socialområdet, som er gennemført af Komponent. Kommunalbestyrelsen traf samtidig beslutning om en række tiltag til udvikling af området.

Et af de besluttede tiltag er, at der skal ske eftersyn af de økonomiske styringsprincipper på det specialiserede voksenalterområde. Det skyldes, at den nuværende budgetfordelingsmodel ikke i tilstrækkelig grad tager højde for udviklinger i områdernes aktiviteter og målgrupper. Samtidig er der behov for en ny styringstilgang, der kan give Norddjurs Kommune håndtagene til at håndtere den konstaterede udgiftsudvikling på området.

På den baggrund igangsætter forvaltningen et arbejde med tilpasning af budgetfordelingsmodellen i forhold til takstniveauer og tilbudsbeskrivelser på det specialiserede voksenalterområde, så det sikres, at egne og eksterne borgere er indskrevet i rette tilbud og til rette takst i forhold til behov, funktionsniveau og Norddjurs Kommunes serviceniveau.

Samarbejde med BDO - styringsanalyse, produkt og leverancebeskrivelse

Forvaltningen har indgået aftale med BDO om at gennemføre en styringsanalyse, der skal lede frem til konkrete - men sammenhængende - anbefalinger og redskaber til Norddjurs Kommune i forhold til den fremtidige økonomistyring på Socialområdet:

- En ny og gennemsigtig excel-baseret budgetmodel, der:
 1. budgetlægger og forecaster på valide forudsætninger,
 2. giver forvaltningen styringsredskaber til at håndtere f.eks. negative udviklinger i helårspersoner (HÅP) og gennemsnitspriser
 3. understøtter en bedre sammenhæng mellem faglig og økonomisk styring ved nye arbejds gange for økonomitjek og udvidet økonomitjek. Budget-

modellen laves specifikt for hvert af funktionsområderne, der er genstand for analysen.

- En ny takststruktur, der er gennemsigtig, fagligt opdateret og som den nye budgetmodel baseres på
- Anbefalinger til en justeret budgettildelingsmodel, der indeholder en meget høj grad af aktivitets-baseret styring uden nødvendigvis at overgå helt til en BUM-model. Det skal bemærkes, at der i budgettildelingsmodellen alt efter behov kan indarbejdet et budget, der er fast og et budget der er variabelt og som reguleres efter aktiviteten på området
- Rådgivning i at genindplacere borgerne i den nye takststruktur
- Taksttilpasningsberegninger for 4 tilbud, der viser konsekvenserne af den nye takststruktur samt støtte til, at Norddjurs Kommune selv laver taksttilpasningsberegninger for de sidste 10 tilbud.

Procesplan

Processen er inddelt i 3 faser med opstart i januar og afsluttende overleveringer medio 2024.

Fase 1: Opstart og indledende forventningsafstemning

Fase 2: Genindplacering af borgere og ny budgetmodel/ takststruktur

- Spor 1: Genindplacering af borgere og socialfaglig styring mv. Borgerne på tilbuddene skal genindplaceres med udgangspunkt i de eksisterende 5 funktionsniveauer. De 5 funktionsniveauer får et nyt funktionsindhold således, at alle niveauer fremadrettet benyttes.
- Spor 2: Ny budgetmodel, budgettilpasningsmodel og takststruktur. Botilbuddene på Socialområdet, er på nuværende tidspunkt rammefinansieret og det er med tiden blevet ugennemsigtigt, hvordan budgetterne er opstået. På baggrund af aktiviteterne i den socialfaglige analyse vil der i delanalysen skulle foretages en gennemgang af den eksisterende takststruktur, udarbejdes forslag til justeringer af den eksisterende takststruktur samt medfølgende taksttilpasningsberegninger samlet for de enkelte tilbud. Målsætningen er, at Norddjurs Kommune fremadrettet kan styre tilbuddene med udgangspunkt i mere gennemsigtige takster, der i højere grad end i dag står på aktivitetsbaserede principper. Denne delanalyse tilvejebringer dette beslutningsgrundlag og redskaberne til det videre arbejde.

Fase 3: Overlevering og afrapportering

Afrapporteringen vil indeholde en række konkrete anvendelige resultater og redskaber, som Norddjurs Kommune vil kunne anvende til fremadrettet at styrke styringen og skabe gennemsigtighed både centralt og decentralt på det voksenspecialiserede område.

Opgaver forbundet med analysen

Myndighed

I forbindelse med fase 2 skal rådgiverne i myndighedsafdelingen selv gennemgå og validere ca. 140 sager. Et forsigtigt estimat er, at der som minimum skal anvendes 420 timer på denne opgave. Hertil kommer, at rådgiverne når alle skemaer er valideret skal afholde møder med de enkelte tilbud, hvor de validerede døgnskemaer gennemgås.

Det skal derfor bemærkes, at der i forbindelse med fase 2 kan forekomme øget sagsbehandlingstid og eventuelt lukkedage i myndighedsafdelingen i forbindelse med gennemgang og indplacering af borgere i henhold til nye funktionsniveau-beskrivelser mv.

Fremadrettet kommer rådgiverne bl.a. til at arbejde med følgende nye arbejdsopgaver:

- Udvidet økonomitjek (kvartal):
 - Sagsbehandler-portefølje gennemgås med rådgiver og myndighedsleder for at afstemme de borgersager, hvor der har været en udvikling (stemmer Calibra/DSS) med døgnskema/fagsystem. Rådgiver vil i de tilfælde, hvor der har været en udvikling indgå i en dialog med udfører omkring justering af de ydelser, som den enkelte borger modtager.

Udfører

Udfører skal sammen med rådgiverne gennemgå alle skemaer der er valideret med henblik på eventuelle justeringer af de ydelser, som den enkelte borger modtager.

Fremadrettet kommer Udfører til at skulle styre efter en justeret budgettildelingsmodel, der som udgangspunkt indeholder en høj grad af aktivitetsbaseret styring.

Økonomiafdelingen

Økonomiafdelingen har indtil videre leveret de økonomidata, som BDO har efterspurgt for at kunne gennemføre analysen.

Fremadrettet kommer økonomiafdelingen bl.a. til at arbejde med følgende nye opgaver:

- Økonomitjek (månedligt):
 - Regneark for de enkelte institutioner opdateres og prognose gennemgås med aftaleholder
 - Socialchef, direktør mf. præsenteres for udviklingen i nøgletal samt forklaringer på afvigelser.
- Udvidet økonomitjek (kvartal):

- Sagsbehandler-portefølje gennemgås med rådgiver og myndighedsleder for at afstemme de borgersager, hvor der har været en udvikling (stemmer Calibra/DSS) med døgnskema/fagsystem.